

TÜRK SİLÂHLI KUVVETLERİ SUBAY SINIFLANDIRMA YÖNETMELİĞİ¹

BÖLÜM I Genel hükümler

Amaç:

Madde1 - Bu Yönetmelikten maksat, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunundaki personel sınıflandırılması ve 1076 sayılı Yedek Subay Kanunundaki sınıflandırma ile ilgili hükümleri açıklamak, sınıflandırma faaliyetlerinin ne şekilde ve nasıl cereyan edeceğine dair esasları tespit etmek ve bu Yönetmelik esasları dahilinde yürütülmesini sağlamaktır.

Kapsam:

Madde 2 - Bu Yönetmelik Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup subay, Harp Okulu öğrencileri, yedek subay adaylarını ve bu Yönetmelikte öngörülen sınıflandırma faaliyetlerini yürütmek ve yapmakla görevli personeli kapsar.

Tarifler:

Madde 3 - Bu Yönetmelikte ismi geçen aşağıdaki tabirlerin tarifleri şunlardır:

a. Sınıflandırma : Hizmetin ifası bakımından şahsı, haiz olduğu vasıflarından en müessir bir şekilde istifade edilebileceği mevkilere müterakki bir şekilde getirebilmek için Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı, onun beden ve zihni kabiliyetlerini, fiziki profili, mesleği, tahsili, tecrübe ve isteklerinin askerlik hayatı boyunca devamlı olarak değerlendirilmesi işlemidir.

b. İlk sınıflandırma : Şahsın vasıflarına, Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacına istinaden onun en fazla uyduğu sınıf ve ihtisasını bulmak ve tespit etmek işlemidir.

c. Yeniden sınıflandırma : İlk sınıflandırılması yapılmış bir şahsa kanunda belirtilen sebeplerle tatbik edilecek olan müteakip sınıflandırma işlemidir.

d. (Değişik bent:RG-20.3.2010

27527) Sınıf: Kuvvet Komutanlıklarının teklifi ve Genelkurmay Başkanının onayı ile değiştirilen, kaldırılan veya yeni ihdas edilen ve bu Yönetmelikte belirtilen gruplardan biridir.

(1) Kara Kuvvetlerinde:

(a) Muharip sınıflar: Piyade, süvari, tank, topçu, hava savunma, kara havacılık, istihkâm, muhabere, istihbarat, jandarma,

(b) Yardımcı sınıflar: Ulaştırma, ikmal, harita, bakım, personel, tabip, eczacı, diş tabibi, kimyager, veteriner, mühendis, askerî hâkim, maliye, öğretmen, bando, sağlık, din işleri.

¹ Resmi Gazete Tarihi: 23.05.1968 Resmi Gazete Sayısı: 12906

(2) Deniz Kuvvetlerinde:

(a) Muharip sınıflar: Deniz, deniz piyade, deniz istihkâm, istihbarat, güverte, makine, sahil güvenlik,

(b) Yardımcı sınıflar: İkmal, tabip, eczacı, dış tabibi, mühendis, askerî hâkim, öğretmen, bando, sağlık, din işleri.

(3) Hava Kuvvetlerinde:

(a) Muharip sınıflar:

Pilot, seyrüsefer, silah sistem, kontrol ihbar, hava trafik, istihbarat, uçak bakım, mühimmat ve emühimmat tahrip, piyade, istihkâm, muhabere, hava savunma,

(b) Yardımcı sınıflar: Ulaştırma, levazım, ikmal, personel, tabip, eczacı, dış tabibi, veteriner, mühendis, askerî hâkim, maliye, öğretmen, bando, sağlık, din işleri.

Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde jandarma, Sahil Güvenlik Komutanlığı bünyesinde ise sahil güvenliksınıfı hariç olmak üzere bu komutanlıklara bağlı diğer subaylar, yetiştirildikleri kuvvet komutanlıklarının sınıflarına mensupturlar.

e. Branş : Sınıfları meydana getiren temel hizmetlerden biridir.

f. İhtisas : Temel hizmetler içinde özel eğitim ve tecrübe ile kazanılan yeteneklerdir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde mevcut bütün ihtisaslar her kuvvetin kendi (Subay askeri ihtisaslar) yönergesinde, bir unvan ve kod numarasıyla gösterilir.

g. Fiziki profil : (Özel nitelik) : Şahsın, test ve mülakatlarla tespit edilemeyen liderlik, atıcılık, tahammül, işbirliği yapma kabiliyeti, çevikliği gibi temel eğitimi veya öğrenimi esnasında ortaya çıkarılan ve eğitim subayları tarafından tespit edilen vasıflarıdır.

BÖLÜM II

Esaslar

Personel sınıflandırmasının amacı:

Madde 4 - Şahsı, haiz olduğu vasıflardan, azami ve en müessir bir şekilde istifadeyi temin için, Silahlı Kuvvetlerde en fazla ehliyetle hizmet edebileceği göreve yöneltmek suretiyle muharebede başarıya ulaşmaktır.

Barış ve seferde muhtelif ve çok sayıdaki işlerin başarılabilmesi, her şahsın en fazla kıymet ifade eden taraflarının bilinmesi ve hizmet için en fazla kıymet ifade ettiği görevlere atanması, bu görevlerde yetiştirilmesi, kullanılması ve rapor edilmesi ile mümkündür. Bunun içinde fikri ve bedeni kabiliyetlerine ve hünelerine göre bidayetden itibaren sınıflandırılması ve meslek hayatı boyunca bunun devam ettirilmesi icabeder. Sınıflandırma işleminin günü gününe ve devamlı olarak yürütülmesinden, komutan, amir, ilgili personel ile şahsın bizatihi kendisi de sorumludur.

Sınıflandırmanın personel yönetimi ile ilgisi :

Madde 5 - Personelin kabiliyet, eğitim ve tecrübesiyle ilgili uygun bir göreve atanmasına zemin hazırlayacak ve şahsa kabiliyet, istidat ve halihazır kapasitesine göre

imkanlar verecek olan doğru bir sınıflandırma işlemi, personelin istikbali, Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaçları bakımından hayati önemi haizdir.

Sınıflandırma çeşitleri :

Madde 6 - 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda belirtildiği üzere sınıflandırma iki çeşittir :

- (1) İlk sınıflandırma,
- (2) Yeniden sınıflandırma.

Sınıflandırma vasıtaları :

Madde 7 - Sınıflandırma vasıtaları şunlardır :

(1) Testler : Sınıflandırmanın ilk vasıtası testler olup, tatbik edilecek test gruplarının uygulama şekli, değerlendirilmesi ve bununla ilgili diğer hususlar test yönergelerinde belirtilir.

(2) Mülakat : Çeşitleri, yapılış şekli, mülakatçılarda aranılacak vasıflar sınıflandırma yönergelerinde belirtilir.

(3) Sağlık raporları : Beden Kabiliyeti Yönetmeliği hükümlerine göre işleme tabi sıhhi kurul raporlarıdır.

(4) Temel askerlik eğitimi ve akademik öğrenimi : Subay adaylarının muhtelif eğitim teşkillerinde test, mülakat vesair vasıtalarla tespit edilemeyen fiziki profilinin en yakın komutan ve eğitim subayları tarafından tespit edileceği muayyen süreli bir eğitim ve öğrenim olup belirli programlara göre yürütülür.

(5) İhtisaslar : Tespiti, çeşitleri, yapısı, unsurları, kazanılması ve geri alınması ile değiştirilmesi, sınıflandırma ve askeri ihtisaslar yönergelerinde belirtilir.

(6) Sınıflandırma kayıtları : Kayıt kabul ve bilumum sınıflandırma merkezlerinde kullanılan sınıflandırma kartları, çizelgeler, evsaf kartları, askeri ihtisas ve envanter cetvelleridir.

Sınıflandırma faktörleri :

Madde 8 - Personelin ilk ve yeniden sınıflandırılmasında genel olarak aşağıdaki faktörler dikkate alınır:

- (1) Sınıfların kadro ihtiyacı,
- (2) Personelin sağlık durumu,
- (3) Zihni kabiliyetleri,
- (4) Tahsili, sivil mesleği, tecrübesi, alakaları,
- (5) Fiziki profili,
- (6) İsteği.

BÖLÜM III

Sınıflandırmanın yapılması ve sınıflandırma kurulları İlk sınıflandırma :

Madde 9 - İlk sınıflandırma işlemine tabi tutulacak personel Harp Okulu öğrencileri ile yedek subay adaylarıdır:

a. Harp Okulu öğrencilerinin sınıflandırılması, Kuvvet Komutanlıklarınca çıkarılacak yönergelere göre yapılır.

b. **(Değişik:RG-30.03.2007-26478)** Yedek subay adaylarının; mensubu olacağı kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının belirlenmesi, sınıflandırılması, branşlarının tespit edilmesi, celp emirlerinde belirtilen zamanlarda, kayıt, kabul ve sınıflandırma merkezlerinde yapılır.

Yeniden sınıflandırma :

Madde 10 - Subayların yeniden sınıflandırılmaları aşağıdaki hallerde yapılır:

a. **(Değişik:Değişiklik yayımlanmamıştır.)** Sıhhi sebepler: Sağlık durumları mensup olduğu sınıfın hizmetine elverişli olmadığı hakkında sağlık kurulu raporu alanlar. (Kurmay subaylardan, sonradan sağlık durumları mensup oldukları muharip sınıfın hizmetine elverişli olmadığı sağlık kurulu raporu ile belgelenenler, kurmaylık statülerini muhafaza kaydıyla, sağlık raporunda öngörülen yardımcı sınıflara naklölunurlar. Bunlar hakkında bu madde (d) bendinin (2) nci alt bendi hükmü uygulanmaz.)

b. **(Değişik:RG-04.06.1992-21248)** Uçuştan ayrılanlar : Uçuculuk niteliğini kaybeden veya uçmak istemeyen uçucu subaylar, (Sınıf değişikliğini gerektirecek nitelikteki sıhhi sebepler hariç olmak üzere, kara havacılık ve pilot sınıfındaki kıdemli yüzbaşı ve daha üst rütbelerdeki uçuculuk niteliğini kaybeden veya uçmak istemeyen subaylar yeniden sınıflandırılmazlar. Bunların uçuculuk statüleri sona erer).

c. Özel hizmet niteliğini kaybedenler : Denizaltı, dalgıç, kurbağa adam, sualtı komando birliklerinde denizdeki patlayıcı maddeleri zararsız hale getiren subaylardan özel hizmet niteliğini kaybedenler,

d. İdarece ikinci bir tahsil yaptırılanlar :

(1) Subay iken Silahlı Kuvvetler hesabına üniversite veya yüksek okullardan birini bitirenler tahsilleri ile ilgili sınıflara geçirilebilirler.

(2) Yardımcı sınıflardan, Kuvvet Harp Akademilerini başarı ile bitirenlerin hangi sınıflara geçirileceği kuvvetlerin sınıflandırma yönergelerinde gösterilir.

e. Yeterlik düşüklüğü gösterenler : İlk sınıflandırma hatasından dolayı yeterlik düşüklüğü gösterdiği sınıflandırma kurullarının tetkik ve teklifiyle anlaşılan teğmenler,

f. Kuruluş ve kadro değişikliği sebebiyle sınıfları değişecek subaylar,

g. İdarece görülecek lüzum üzerine sınıfları değişecek subaylar,

h. Yeni bir sınıf kurulmasında lüzumlu personel temini için idarece görülecek lüzum üzerine sınıfları değişecek subaylar.

i. **(Değişik:RG-07.10.1976-15727)** Kuvvetler arasında birlikçe yapılan kuruluş değişikliklerinde:

Genelkurmay Başkanlığınca Kuvvetler arasında birlikçe yapılan kuruluş değişikliklerinde birliğin personeli aynen o kuvvete nakledilebilir. Bu nakil işleminde, kuvvetlerin sınıf ve rütbe ihtiyacına göre yapılacak protokol esas alınır. Bundan sonra personelin eski sınıfına geçme istemleri kabul edilmez.

j. Bir kuvvetten diğer bir kuvvete nakledilen subaylardan sınıflarının değişmesi icap edenler; Genelkurmay Başkanlığının tasvibi ile bir kuvvetten diğer bir kuvvete nakledilen subaylar,

k. 357 sayılı Askeri Hakim ve Askeri Savcılar Kanununa göre askeri hakim yetiştirilmesi için alınanlardan adaylık süresinde engel halleri sebebiyle adaylıklarına son verilenlerle, askeri hakim ve savcı yardımcılıkları süresi sonunda başarı gösteremeyenler hakkında aynı Kanunun 10 uncu ve 11 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere sınıflandırılırlar.

Bunlardan aynı Kanunun 10.B-C ve 11 inci maddeleri gereğince personel sınıfına geçirilmeleri zorunlu olan Deniz Kuvvetlerine mensup subaylar Deniz Kuvvetleri Komutanlığının personel sınıfı bulunmaması sebebiyle ve ihtiyaca göre Kara veya Hava Kuvvetlerine nakledilirler.

1. Astsubaylıktan subaylığa geçirilenler (Subaylıkta, astsubaylığındaki sınıfının karştı bulunmayanlar ile üniversite ve yüksek okulları bitirerek muvazzaf subaylığa geçirilen astsubaylar dahil).

(Değişik üçüncü fıkra:RG-21.12.2004-25677.2) Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı, her yıl 20 Kasım tarihine kadar hizmet fazlası veya ihtiyaç duyduğu personel miktarını Genelkurmay Başkanlığına bildirir. Genelkurmay Başkanlığı, bildirilen bu personel hakkında ilgili kuvvet komutanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı yahut Sahil Güvenlik Komutanlığı görüşlerini aldıktan sonra, bu personelin kuvvetini değiştirebilir. Kuvveti değişen bu personel, sınıfı görevinde kullanılabileceği gibi ihtiyaç duyulan sınıflarda da kullanılmak üzere yeniden sınıflandırmaya tâbi tutulabilir.

Sınıflandırma kurulları :

Madde 11-(Değişik birinci fıkra:RG-21.12.2004-25677) Subayların sınıflandırılması, ilk ve yeniden sınıflandırma kurulları tarafından yapılır. Bu kurullar, sınıflandırma şekline ve ihtiyacına göre kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından teşkil edilir.

Sınıflandırma kurullarının :

(1) Görevi : Sınıflandırılması yaptırılacak personelin bu Yönetmelik ve yönergelerine göre işlemlerini yapmaktır.

(2) Kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve çalışma usulleri :

Genel olarak sınıflandırma kurulları sınıflandırma hizmetlerinde ihtisası bulunan üç üyeden teşekkül eder; bu üyelerin iş bölümü şöyledir.

Kurul başkanı: Herhangi bir sınıftan oy hakkına sahip bir subaydır.

Üye : Herhangi bir sınıftan oy hakkına sahip bir subaydır.

Raportör : Kurulun toplantısından önce ve toplantı halinde lüzumlu idari işleri yapan, kayıtları tutan, oy hakkına sahip, sınıflandırma işlerinde ihtisası olan bir subaydır.

Teknik Müşavir : Yeniden sınıflandırılması yapılacak subayın sınıfından olup oy hakkı olmayan bir subaydır. Kurula üye olarak önceden seçilmez ve hakkında işlem yapılacak subaydan kıdemli olur.

Kurullar kararlarını oyçokluğu ile alırlar.

İlk sınıflandırma kurulları, sınıflandırma ile ilgili işlemleri yapmak üzere kayıt kabul ve sınıflandırma merkezlerince yeteri kadar personelle takviye edilir.

Sınıflandırmanın kesinleşmesi :

Madde 12 - Sınıflandırma işlemleri :

a. İlk sınıflandırma: (1) **(Değişik:RG-08.01.1980-16863)** Harp Okulu öğrencileri için, ilk sınıflandırma sonuçlarını ihtiva eden tutanaklar Kuvvet Komutanlıklarının onayı ile,

(2) Yedek subay adayları için ilk sınıflandırma sonuçlarını ihtiva eden tutanaklar Kuvvet Komutanlıklarının veya yetki vereceği komutanlıkların onayı ile kesinleştirilirler.

b. **(Değişik: RG-21.12.2004-25677)** Yeniden sınıflandırmada, subaylar için sınıf değişikliği sonuçlarını ihtiva eden tutanaklar; mensup oldukları kuvvet komutanlığının, Jandarma Genel Komutanlığının veya Sahil Güvenlik Komutanlığının onayı ile kesinleştirilir.

Sınıflandırmaların kesinleşmesini müteakip ilgili personele tebligat yapılır.

Yönergeler :

Madde 13 - Subay sınıflandırma faaliyeti, işlemleri, vasıtaları ve sınıflandırmanın ne şekilde yapılacağına dair teferruatlı hususlar bu Yönetmelik esaslarına göre Kuvvet Komutanlıklarınca ve Jandarma Genel Komutanlığınca, hazırlanacak yönergelerde gösterilir. Bu yönergeler şunlardır :

- a.. Sınıflandırma ve sınıflandırma kurulları yönergesi,
- b. Askeri ihtisaslar yönergesi,
- c. Test yönergesi,
- d. Evsaf kartları yönergesi.

Yukarıda belirtilen yönergelerin hazırlanıp yürürlüğe konulmasından ilgili Kuvvet Komutanlıkları ve Jandarma Genel Komutanlığı sorumludurlar.

Ek Madde 1-(Mülga:RG-12.06.1998-23370)

Geçici Maddeler :

Geçici Madde 1 - Bu yönetmelikte belirtilen yönergeler yürürlüğe konuluncaya kadar subayların sınıflandırılması, bu Yönetmelik ve Kuvvet Komutanlıklarınca çıkarılacak emirlere göre yapılır.

Geçici Madde 2 - Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen sınıflardan yeni ihdas edilenlere, Kuvvetlerin kadro ve ihtiyaçlarına göre yeniden personel sınıflandırılması ile isim değişikliği yapılmış sınıflara subayların yeni sınıf isimlerine göre intibakları, 1 Eylül 1967 tarihinden geçerli olarak yapılır.

Yürürlük :

Madde 14 - Bu Yönetmelik Resmi Gazete'de yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme :

Madde 15 - Bu Yönetmeliği Milli Savunma ve İçişleri Bakanları yürütür.